

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
دانشکده پرستاری - مامایی
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس : پرستاری آب و الکترولیت مخاطبان: دانشجویان ترم ۳ کارشناسی پیوسته پرستاری
تعداد واحد: (یا سهم استاد از واحد): ۵/۰ مدرس: صبا کریمی
ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: چهارشنبه ۱۶-۱۴ هر هفته نیمسال اول ۹۵-۹۶
زمان ارائه درس: (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی): چهارشنبه، ۱۶-۱۴ (۸ هفته اول)
درس و پیش نیاز: تشریح فیزیولوژی، بیوشیمی، میکروب شناسی، انگل شناسی، تغذیه و تغذیه درمانی

هدف کلی درس: هدف کلی این درس آشنا نمودن دانشجویان پرستاری با اهمیت مایعات و الکترولیت، آشنایی با اختلال در تعادل آب، الکترولیت، اختلالات اسید و باز در بدن، مشکلات ناشی از بروز این اختلالات و نحوه مراقبت پرستاری از این بیماران می باشد.

اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- آشنایی با مفاهیم پایه در تعادل مایعات و الکترولیت ها
- ۲- اختلال حجم مایعات در بدن (افزایش یا کاهش حجم) و اختلال در تعادل و تبادل الکترولیت ها (هایپوناترمی و هایپرناترمی)
- ۳- اختلال در تعادل و تبادل الکترولیت ها (هایپوکالمی و هایپرکالمی) و اختلال در تعادل و تبادل الکترولیت ها (هایپوکسمی و هایپرکسمی)
- ۴- آشنایی با اختلال در تعادل اسید و باز و اختلالات اسید و باز با ذکر بررسی و شناخت علائم، درمان و مراقبت پرستاری براساس فرایند پرستاری

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: آشنایی با مفاهیم پایه در تعادل مایعات و الکترولیت ها

اهداف ویژه جلسه اول:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱-۱- ترکیب مایعات بدن را به درستی با هم مقایسه نماید.
- ۱-۲- تفاوت بین اسمز، دیفوزیون، فیلتراسیون و انتقال فعال را شرح دهد.
- ۱-۳- اسمولالیته را به طور صحیح و با مثال بیان کند.
- ۱-۴- آزمون های آزمایشگاهی برای ارزیابی وضعیت مایعات بدن را به درستی نام ببرد.
- ۱-۵- راه های جذب و اتلاف آب و الکترولیت ها را به درستی مقایسه نماید.
- ۱-۶- نقش مکانیسم های تثبیت کننده آب و الکترولیت ها را به طور کامل تجزیه و تحلیل نماید.
- ۱-۷- تاثیر بالا رفتن سن بر تنظیم مایع و الکترولیت ها را به درستی بیان کند.

روش تدریس: به شیوه سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی

وسایل آموزشی: کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، نرم افزار POWERPOINT وایت برد و ماژیک

هدف کلی جلسه دوم: آشنایی با اختلال حجم مایعات در بدن (افزایش یا کاهش حجم)، آشنایی با اختلال در تعادل و تبادل الکترولیت ها (هایپوناترمی و هایپرناترمی)

اهداف ویژه جلسه دوم:
در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱-۲- هایپوولمی و دهیدراتاسیون را از هم تمیز دهند.
 - ۲-۲- تست های آزمایشگاهی را که در ارزشیابی وضعیت حجم مایعات بدن هستند کمک کننده هستند. توضیح دهند.
 - ۲-۳- علائم بالینی هایپرولمی و هایپولمی را از هم افتراق دهند.
 - ۲-۴- درمان های موجود در هایپرولمی را بیان کنید.
 - ۲-۵- در موارد هایپوولمی، هایپرولمی، بهترین سرم را با ذکر دلیل پیشنهاد نمایند.
 - ۲-۶- علل ایجاد کننده هایپوناترمی را نام ببرید.
 - ۲-۷- تظاهرات بالینی هایپو و هایپر ناترمی را با هم مقایسه کند.
 - ۲-۸- تغییرات میزان سدیم ادرار در اثر کمبود سدیم یا هایپرناترمی ناشی از احتباس آب را توضیح دهد..
 - ۲-۹- در هایپو و هایپرناترمی بهترین سرم را با ذکر دلیل پیشنهاد نماید
- روش تدریس:** به شیوه سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی
- وسایل آموزشی:** کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، نرم افزار POWERPOINT وایت برد و ماژیک.

هدف کلی جلسه سوم: آشنایی با اختلال در تعادل و تبادل الکترولیت ها ((هایپوکالمی و هایپرکالمی، آشنایی با اختلال در تعادل و تبادل الکترولیت ها(هایپوکلسمی و هایپرکلسمی)

اهداف ویژه جلسه سوم:
در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱-۳- از دلایل هایپوکالمی دو مورد را با ذکر چگونگی ایجاد اختلال به درستی بیان نماید.
 - ۲-۳- تاثیر آلکالوز و اسیدوز بر سطح پتاسیم سرم و بالعکس را به درستی توضیح دهد.
 - ۳-۳- تظاهرات بالینی هایپوکالمی و هایپرکالمی را به طور صحیح با هم مقایسه نماید..
 - ۴-۳- از درمان های دارویی هایپرکالمی ۳ مورد را با چگونگی مکانیسم آنها بیان نماید.
 - ۵-۳- تاثیر هایپوکالمی و هایپرکالمی را بر نوار قلبی بیمار افتراق دهد.
 - ۶-۳- تظاهرات بالینی مرتبط با عدم تعادل کلسمی را به درستی شرح دهد.
 - ۷-۳- اقدامات پرستاری مهم را در هایپوکلسمی و هایپرکلسمی با ذکر دلیل بیان نماید..
- روش تدریس:** به شیوه سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی
- وسایل آموزشی:** کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، نرم افزار POWERPOINT وایت برد و ماژیک

هدف کلی جلسه چهارم: اختلال در تعادل اسید و باز و اختلالات اسید و باز با ذکر بررسی و شناخت علائم، درمان

و مراقبت پرستاری براساس فرایند پرستاری

اهداف ویژه جلسه چهارم:

در پایان دانشجو قادر باشد

۱-۴- نقش بافرهای شیمیایی را در حفظ تعادل اسید و باز توضیح دهد.

۲-۴- نقش ریه ها در حفظ تعادل اسید و باز توضیح دهد.

۳-۴- نقش کلیه ها را در حفظ تعادل اسید و باز توضیح دهد.

۴-۴- اسیدوز و آلکالوز متابولیک را از نظر علل و تظاهرات بالینی با هم مقایسه کند.

۵-۴- درمان اسیدوز و آلکالوز متابولیک را با هم مقایسه نماید.

۶-۴- مقادیر به دست آمده از گازهای خون شریانی را به درستی تفسیر کند.

۷-۴- اختلالات اسید و باز جبران نشده، در حال جبران و جبران شده کامل را در نمونه گازهای شریانی گزارش شده به درستی از هم افتراق دهد.

روش تدریس: به شیوه سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی

وسایل آموزشی: کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، نرم افزار POWERPOINT وایت برد و ماژیک

منابع:

1. Smeltzer, S.C., & Bare, B.G., Hinkle, J.L., Cheever, K.H. (2010). Brunner & Suddrth's Textbook of medical surgical nursing. (twelfth edition). Philadelphia: Lippincott.
2. Black, J.M., Hawks Hokanson, J (2009). medical surgical nursing (clinical management for positive outcomes). Eighth Edition. Saunders.

۳- اسملتزر، سوزان س و همکاران (۲۰۱۰). درد، الکترولیت، شوک، سرطان و مراقبت پایان عمر- پرستاری داخلی جراحی. ترجمه: براهیمی، نیره. تهران. نشر سالمی - جامعه نگر.

سنجش ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
کوئیز	شفاهی	۱ نمره (۵٪)	هر جلسه	۱۴-۱۸
آزمون میان ترم	چهار گزینه ای	۴ نمره (۲۰٪)	مهرماه	۱۴-۱۶
آزمون پایان ترم	چهار گزینه ای	۱۴ نمره (۷۰٪)	بهمن	۱۰-۱۲
حضور فعال در کلاس	ارائه کنفرانس	۱ نمره (۵٪)		

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

۱- حضور منظم و دقیق در کلاس

۲- آموش نمودن تلفن همراه خود در کلاس

۳- شرکت فعال در بحث های کلاسی

۴- مطالعه بیشتر در مورد مفاهیم هر جلسه

جدول زمانبندی درس پرستاری آب و الکترولیت

روز و ساعت جلسه : چهارشنبه، ۱۶-۱۴ (۸ هفته اول)

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۹۵/۷/۷	آشنایی دانشجویان با مفاهیم پایه در تعادل مایعات و الکترولیت ها	صباکریمی
۲	۹۵/۷/۱۴	اختلال حجم مایعات در بدن (افزایش یا کاهش حجم) و اختلال در تعادل و تبادل الکترولیت ها (هایپوناتومی و هایپرناتری) و هایپرناتری)	صباکریمی
۳	۹۵/۷/۲۸	اختلال در تعادل و تبادل الکترولیتها (هایپوکالمی و هایپرکالمی) و اختلال در تعادل و تبادل الکترولیتها (هایپوکلسمی و هایپرکلسمی)	صباکریمی
۴	۹۵/۸/۵	اختلال در اسید و باز و اختلالات اسید و باز با ذکر بررسی و شناخت عدم، درمان و مراقبت پرستاری براساس فرآیند پرستاری	صباکریمی

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
تاریخ ارسال :

نام و امضای مدیر گروه:
تاریخ ارسال :

نام و امضای مدرس:
تاریخ تحویل: